

การศึกษาพัฒนาการและการดำรงอยู่ของตลาดนัดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการ ตลาดนัดในเขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร ศึกษาการดำรงอยู่ของตลาดนัด และเปรียบเทียบความแตกต่างของตลาดนัดแต่ละพื้นที่ เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พื้นที่ตลาดนัดที่ศึกษาคือ ตลาดนัดวัดดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตลาดนัดมหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอสาลายา จังหวัดนครปฐม และตลาดนัดวัดทองสะอาด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้ค้า กลุ่มผู้ซื้อ กลุ่มผู้จัด/เจ้าของตลาด และกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสำรวจ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ไคสแควร์ และความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาสามารถประมวลได้ดังต่อไปนี้

1.การเกิดขึ้นของตลาดทั้ง 3 ตลาดเป็นการตอบสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่นั้นๆ และเกิดในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน คือประมาณปี 2540 ช่วงเวลามีตลาด ตลาดนัดมหิดลติดตลาด เฉพาะวันศุกร์ในเวลาประมาณ 7.00 – 14.00 น. ส่วนตลาดนัดวัดทองสะอาดและตลาดนัดดอนไก่อี ติดตลาดทุกวันตั้งแต่เวลา 15.00 – 19.00 น.โดยประมาณ

2.พฤติกรรมผู้ซื้อของตลาดนัดทั้ง 3 ตลาด เกือบครึ่งของผู้ซื้อจะมาตลาดนัดทุกครั้งที่มีตลาด สำหรับการเดินทางมาตลาดนัดตลาดนัดมหิดลผู้ซื้อซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยจะเดินมาตลาด ส่วนตลาดนัดวัดทองสะอาดและตลาดนัดดอนไก่อีผู้ซื้อจะเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์เป็นส่วนใหญ่ ช่วงเวลาที่ใช้ในการเดินตลาด ผู้ซื้อตลาดนัดมหิดลและผู้ซื้อตลาดวัดทองสะอาดใช้เวลากว่าชั่วโมง แต่ผู้ซื้อตลาดนัดวัดดอนไก่อีใช้เวลาเฉลี่ยน้อยกว่าชั่วโมง ลักษณะการมาตลาดของผู้ซื้อตลาดนัดมหิดลกว่าครึ่งของผู้ซื้อมากับเพื่อน ส่วนผู้ซื้อตลาดนัดวัดทองสะอาดและตลาดวัดดอนไก่อีส่วนใหญ่มากับครอบครัว สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ซื้อมาใช้บริการในตลาดนัดสูงสุดคือ สินค้ามีความหลากหลาย และสินค้าที่ซื้อสูงสุดทั้ง 3 ตลาดคือ อาหารปรุงสำเร็จ เหตุผลที่มาซื้อสินค้าที่ตลาดนัดคือสะดวกในการเดินทาง

3.ลักษณะแตกต่างของตลาดนัดทั้ง 3 ตลาด ได้แก่ ประเภทสินค้า ตลาดนัดมหิดลเป็นตลาดนัดคนทำงาน สินค้าสำเร็จรูป จึงเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยม ตลาดนัดวัดทองสะอาดและตลาดวัด

คอนไก่ดีเป็นตลาดชุมชนที่ติดตลาดช่วงเย็น สินค้าที่ได้รับความนิยมจึงเป็นอาหารปรุงสำเร็จ และของสดที่นำไปประกอบอาหารเอง และของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ราคาสินค้าตลาดนัดมหิดลจะมีราคาสินค้าที่มีช่วงห่างของราคาสูงกว่าอีก 2 ตลาดอาจเนื่องจากประเภทของสินค้าที่นำมาจำหน่ายและเป็นสินค้าที่มีลักษณะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ส่วนทำเลที่ตั้งตลาดนัดมหิดลอยู่ในบริเวณคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของมหาวิทยาลัย แต่ตลาดวัดทองสะอาดและตลาดวัดคอนไก่ดีตั้งอยู่ริมถนน

4.การดำรงอยู่ของตลาดนัดมีเงื่อนไขดังนี้ 1) คุณลักษณะของเจ้าของตลาด 2) การรักษาระเบียบข้อบังคับ 3)ทำเลที่ตั้งที่สะดวกในการเดินทาง 4) ความหลากหลายของสินค้า 5) ช่วงเวลาที่ติดตลาด 5) ความต้องการของผู้ซื้อและผู้ขาย และ6) กำลังและอำนาจในการซื้อ

ส่วนการขยายตัวของตลาดนัดมีลักษณะ 1) มีการขยายทางกายภาพ และการเพิ่มขึ้นของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ 2) การเพิ่มของจำนวนผู้ค้าและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ค้า 3) ความหลากหลายของสินค้า

The purpose of this research is to study the development of fair markets around the suburban area in Bangkok, to study the existence of the markets fair and to compare the differences of the markets fair in each area. The research's designed by using mix methods , collecting data of both quantitative and qualitative. The areas of which have been studied cover the free markets at 1) Wat Don Kai Dee in Krathumban District, Samutprakarn, 2) Mahidol University, Salaya District, Nakorn Pathom, and 3) Wat Thong Sa-Ard, Bang Bua Thong, Nonthaburi. The main target groups involve the sellers ,the customers, and the owners. The concerned local administration group is a secondary target group. Data collection consists of e survey, participating observation, in-depth interview, and questionnaires in supplementary of the interview. Qualitative data analysis was context analysis. Quantitative data analysis were the statistics of frequency, percentage ,chi-square,t- test and one-way variance. The result of the study are as follows:-

1. All of the above-mentioned markets fair have been established in order to respond to the need of the community in each area at the same time around 1997. The peak time of Mahidol Market Fair is on Friday during 7.00 – 14.00., for Wat Thong Sa-Ard and Wat Don Kai Dee Markets, the peak times are around 15.00 – 19.00.

2. In term of the customer behaviour of the markets, the costumers mostly came to the market every time when it is available. They occasionally buy the ready-cooked food. For Mahidol Market, the customers will walk to the market and most of them are students and staffs of the University. For Wat Thong Sa-Ard and Wat Don Kai Dee Markets, most of the customers will go to the markets by motorcycles. In term of time spent at the market, the customers at Mahidol and Wat Thong Sa-Ard Markets spent more than an hour, whereas those at Wat Don Kai Dee spent less than an hour in average. In term of the behaviour of the customers going to the market, those at Mahidol Market came with their friends, whereas those at Wat Thong Sa-Ard and Wat Don Kai Dee mostly came with their families. In term of the factors affecting the customers for the services, the most important one is a variety of the products. The products that

have been bought the most in all markets is the ready-cooked food. The reason for the customers to buy products at the fair market is the convenience in travelling.

3. The different characteristics of the three markets are the types of the products. As for Mahidol Market, it is the market for working people, therefore, the ready-made products such as cooked food and clothing are the most favourite and easily to be sold out. As for Wat Thong Sa-Ard and Wat Don Kai Dee Markets, they are serviced for the community in the evening, therefore, the most favourite products are cooked food and fresh products for making food at home as well as the products that are used in daily life. For the price of the products, Mahidol Market has higher price than the other two markets. It is because the types of products at Mahidol Market are the luxurious one, and the location of the market which situated at the Faculty of Environment Department of the University, whereas the markets at Wat Thong Sa-Ard and Wat Don Kai Dee are on the roadside.

4. The existence of the fair markets has based on these conditions 1) the characteristics of the owners 2) the compliance with rules and regulations 3) location which is convenient for customers 4) a variety of the products 5) the peak time 6) the needs of the customers and sellers 7) the power purchase of the customers.

As for the expansion of markets, it is found out that the markets has 1) the physical expanse and the increase of facilities and 2) has the increase of sellers and the adjustability of customers' behaviour as well as 3) the various types of the products.